

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2044/2016
08.02.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Поповић, председника већа, Божидара Вујичића и Лидије Ђукић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обојице из ..., које заступа пуномоћник Снежана Аврамовић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво, Одељење у Ваљеву, ради својине, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3480/16 од 22.07.2016. године, у седници већа од 08.02.2017. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3480/16 од 22.07.2016. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу П 385/15 од 16.03.2016. године, у ставу 1. изреке, одбија се као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се утврди да су стекли право својине са уделима од по $\frac{1}{2}$ на непокретностима описаним у том ставу изреке првостепене пресуде што би тужена била дужна признати и дозволити укњижбу тужиоцима као искључивим сувласницима са наведеним уделима у року од 15 дана по пријему пресуде. У ставу 2. изреке, обавезани су тужиоци да туженој на име трошкова поступка исплате 18.000,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3480/16 од 22.07.2016. године, преиначује се пресуда Основног суда у Убу П 385/15 од 16.03.2016. године тако што се утврђује да су тужиоци стекли право својине са уделима на по $\frac{1}{2}$ непокретности описаних у пресуди што је тужена Република Србија дужна признати и дозволити укњижбу тужиоцима као искључивим сувласницима на непокретностима у року од 15 дана по пријему пресуде. Тужена је обавезана да тужиоцима на име трошкова парничног поступка исплати 83.425,00 динара у року од 15 дана по пријему пресуде, као и да им на име трошкова другостепеног поступка исплати 25.800,00 динара у истом року.

Против правноснажне другостепене пресуде тужена је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. ЗПП ("Службени гласник РС" 72/11 и 55/14), Врховни касациони суд је нашао да је ревизија тужене неоснована.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју овај суд пази по службеној дужности, а тужена у ревизији на неку конкретну повреду поступка због које би се могло користити то правно средство, не указује.

Према утврђеном чињеничном стању 08.11.1967. године закључен је привремени уговор о размени између Земљорадничке задруге "ВВ" и правног претходника тужилаца ГГ. По том уговору задруга је, као корисник кп. број ... и дела кп. .../... дала у размену то земљиште ГГ за његове кп. ... и ... у истој КО, а ради спровођења арондације. Истог дана извршена је и међусобна предаја у државину наведених парцела. Иако је о наведеној размени закључен писмени уговор исти није спроведен у катастарском оперативном делу те је ГГ и даље уписан као власник кп. бр. ... и Међутим, уговором о размени непокретности који је оверен код Општинског суда у Убу Ов .../... од 25.10.1988. године правни следбеник Земљорадничке задруге "ВВ" ПИК ... ОУР ... "ДД" из ... дао је ЂЂ у даљу замену парцеле бр. ... и ... које је ранија задруга добила од ГГ по уговору о замени из 1967. године. Вештачењем преко вештака геометра у поступку је утврђено да су од раније кп. број ... КО ... дељењем, а ради регулације реке и за потребе изградње аутопута настале кп. бр. .../..., .../..., .../..., .../..., .../... и .../.... Спорне парцеле .../..., .../..., .../..., .../... и .../..., све КО ... са укупном површином од 0.41.99ха уписане су као државна својина Републике Србије са правом коришћења Општине Парцеле ... и ... КО ... су у јавним књигама уписане као својина ЂЂ. Правни претходник тужилаца ГГ био је у државини парцела које је добио кроз замену са Земљорадничком задругом "ВВ" од 1967. године па до смрти 18.07.2002. године, а након његове смрти државину су наставили овде тужиоци као правни следбеници покојног ГГ са уделима од по 1/2.

Код тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је тужбени захтев одбио као неоснован наставши да нема законског основа да тужиоци стекну право својине на спорним непокретностима док је другостепени суд преиначио првостепену одлуку и нашао да је тужбени захтев тужилаца основан па га је као таквог и усвојио.

Правилно је закључио другостепени суд да су тужиоци, као правни следбеници сада покојног ГГ, наслеђем постали сувласници спорних непокретности а које је њихов правни претходник стекао у својину заменом у сврху арондације са Земљорадничком задругом "ВВ" 1967. године по писменом уговору. Правни основ за такав закључак садржан је у Основном закону о искоришћавању пољопривредног земљишта ("Службени лист ФНРЈ" 43/59, 53/62 "Службени лист СФРЈ" 10/65, 25/65, 12/67) а како је то навео и другостепени суд. У члану 40. став 1. Закона је предвиђено да ако је сопственик пољопривредног земљишта земљорадник накнада се даје по споразуму сопственика припојеног земљишта и корисника арондације. У конкретном случају очигледно је да се може сматрати да су уговором о размени непокретности, а с обзиром

да је размена вршена у циљу арондације, странке решиле питање накнаде за земљиште које је правни претходник тужилаца уступио задрузи и то тако што је он од задруге у својину добио друго одговарајуће земљиште односно овде спорно.

Тужена је током поступка, а и у ревизији истицала да правни претходник тужилаца разменом непокретности са задругом 1967. године није могао да постане власник спорних непокретности због тога што је задруга била корисник, а не власник истих, па није могла пренети право које није имала чак и да је уговор о размени правно ваљан. Одредбом члана 9. Закона о промету земљишта и зграда (пречишћен текст "Службени лист СФРЈ" 43/65) је предвиђено да уговор на основу кога се преноси право коришћења или право својине на земљишту или згради мора бити писмен. У то време још увек није била предвиђена обавеза овере потписа уговарача код суда за пуноважност уговора о промету непокретности. Из тога произилази да је с аспекта тог закона уговор о размени непокретности у конкретном случају био пуноважан. Исти закон је у члану 18. предвиђао да радна организација може пољопривредно земљиште или грађевинско земљиште ван ужег грађевинског реона на које има право коришћења дати грађанину или грађанскоправном лицу у замену за друго земљиште као и продати му такво земљиште ради куповине другог земљишта од грађанина или грађанскоправног лица. У време када је закључен уговор о размени титулар права коришћења је била земљорадничка задруга, а не Република Србија, па је у складу са напред наведеним прописима, задруга земљиште могла да пренесе на правног претходника овде тужилаца, а отуђењем земљишта из друштвене својине настаје право својине новог титулара.

С обзиром да се ни осталим наводима из ревизије не доводи у сумњу правилност другостепене одлуке, одлучено је као у изреци на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа
судија
Весна Поповић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић